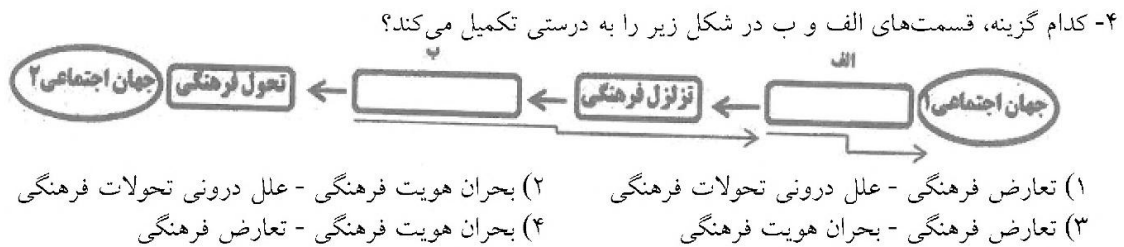

- ۱- دیدگاه قرآن کریم درباره هر یک از موضوعات زیر، به ترتیب چیست؟
 - انسان چه هنگامی به شناخت حقیقت خود و جهان می‌رسد؟
 - سبب فراموشی انسان از خود چیست؟
 - چه جهانی درهای آسمان و زمین را به روی انسان می‌گشاید و پیامد آن چیست؟
 (۱) هنگامی که با نگاه توحیدی به خود و جهان بنگرد - فراموش کردن خداوند - اجتماعی توحیدی - او را با حقیقت خود و جهان هستی آشنا می‌کند.
 (۲) هنگامی که به عمق سرنوشت خویش پی ببرد - فراموش کردن خداوند - توحیدی انسان‌محور - شناخت حقیقی و عمیقی به انسان می‌دهد.
 (۳) هنگامی که با نگاه توحیدی به خود و جهان بنگرد - دوری از سرشت پاک خویش - اجتماعی توحیدی - او را با حقیقت خود و جهان هستی آشنا می‌کند.
 (۴) هنگامی که به عمق سرنوشت خویش پی ببرد - دوری از سرشت پاک خویش - توحیدی انسان‌محور - شناخت حقیقی و عمیقی به انسان می‌دهد.

- ۲- پاسخ درست هر یک از سوالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟
 الف) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب را چه می‌گویند؟
 ب) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب کدام است؟
 ج) دلیل اینکه جوامع غیرغربی در رویارویی با جهان غرب دچار خودباختگی فرهنگی شدند، چیست؟
 (۱) از خودبیگانگی فرهنگی - خودباختگی فرهنگی - مرعوب قدرت سیاسی و اقتصادی برتر غرب شدند.
 (۲) غرب‌زدگی - غرب‌زدگی جوامع غیرغربی - مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب شدند.
 (۳) غرب‌زدگی - از خودبیگانگی فرهنگی - مرعوب قدرت نظامی و اجتماعی برتر غرب شدند.
 (۴) خودباختگی فرهنگی - غرب‌زدگی - مرعوب قدرت نظامی و اجتماعی برتر غرب شدند.

- ۳- پاسخ درست پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 - چه چیزی دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی جهان اجتماعی فرا می‌خواند؟
 - مرگ یک جهان اجتماعی چه زمانی رخ می‌دهد؟
 (۱) نوآوری‌های مثبت و منفی افراد - مرگ یک جهان اجتماعی زمانی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند.
 (۲) نوآوری‌های مثبت و منفی افراد - با باز شدن راهی برای دگرگون شدن هویت فرهنگی یک جهان اجتماعی
 (۳) کاستی و خلأ معنوی - باز شدن راهی برای دگرگون شدن هویت فرهنگی آن
 (۴) کاستی و خلأ معنوی - بازماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها؛ با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود

۵- «تعریف، پیامد و علت» هریک از موضوعات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- موقعیت اجتماعی
- کسب هویت‌های اجتماعی جدید
- تحمل شدن طبقه سوم در جوامع فئودالی
- ۱) جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر - برخورد فعال با محیط اجتماعی خود - فواید و کارکردهای آنها
- ۲) جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر - تغییراتی در موقعیت اجتماعی افراد - برخورداری از اهمیت و اعتبار قانونی
- ۳) جایگاهی که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد - تغییراتی در موقعیت اجتماعی افراد - برخورداری از اهمیت و اعتبار قانونی
- ۴) جایگاهی که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد - تحرک اجتماعی - فواید و کارکردهای آنها

۶- تحرک اجتماعی صعودی در جوامع «اقتصادی، نژادی، دینی»، به ترتیب با کدام عامل در ارتباط است؟

- ۱) داشتن منابع ثروت - یک قبیله خاص - هویت‌های دینی و دنیوی
- ۲) دارندگان منابع ثروت - یک نژاد خاص - هویت‌های دارای ابعاد متعالی و الهی
- ۳) سرمایه‌داری - یک نژاد خاص - هویت‌های دینی و دنیوی
- ۴) سرمایه‌داری - یک قبیله خاص - هویت‌های دارای ابعاد متعالی و الهی

۷- در ارتباط با دوران پسامدرن به سوالات زیر پاسخ دهید:

- در چه بازه‌ی زمانی این مفهوم مطرح شد؟
- چه کسانی این مفهوم را مطرح کردند؟
- از منظر متفکران، این دوران به چه معناست؟
- ۱) طی قرن بیستم - متفکران جهان غرب - تحول هویت جهان متجدد
- ۲) طی قرن بیست و یکم - متفکران اجتماعی مسلمان - تحول هویت جهان متجدد
- ۳) طی قرن بیست و یکم - متفکران جهان غرب - تغییری که درون جهان مدرن اتفاق افتاده و پذیرفته شده است.
- ۴) طی قرن بیستم - متفکران اجتماعی مسلمان - تغییری که درون جهان مدرن اتفاق افتاده و پذیرفته شده است.

۸- جهان‌های خودباخته به چه روشی عمل می‌کنند و جوامع غیرغربی در رویارویی با جهان غرب به چه دلیل به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند و آن را چه می‌نامند؟

- ۱) فعال و خلاق - قدرت برتر فرهنگ غرب - از خودبیگانگی
- ۲) تقلیدی - مرعوب قدرت سیاسی و اقتصادی برتر غرب گشتند - غرب‌زدگی
- ۳) فراگیری به‌صورت گزینشی - قدرت تکنولوژی فرهنگ غرب - از خودبیگانگی فرهنگی
- ۴) فراگیری بدون گزینش - تحت تأثیر فرهنگ سکولار و دنیوی غرب قرار گرفتند - از خودبیگانگی حقیقی

۹- پیامد هریک از عبارات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- پافشاری نکردن بر عقاید و ارزش‌های خود در تعامل با جهان‌های دیگر
- پشت کردن جهان اجتماعی به عقاید و آرمان‌های خود
- پذیرش ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر
- ۱) تحولات هویتی - سرایت دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق فرهنگ - شکل‌گیری لایه‌های عمیق در جهان اجتماعی
- ۲) شکل‌گیری لایه‌های عمیق در جهان اجتماعی - تحولات هویتی - سرایت دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق فرهنگ
- ۳) سرایت دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق فرهنگ - تحولات هویتی - ملحق شدن به آن جهان اجتماعی
- ۴) شکل‌گیری لایه‌های عمیق در جهان اجتماعی - سرایت دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق فرهنگ - ملحق شدن به آن جهان اجتماعی

۱۰- هر یک از عبارات زیر در چه حالتی محقق می‌شوند؟

- به وجود آمدن هویت فرهنگی جهان اجتماعی
  - دوام آوردن هویت فرهنگی جهان اجتماعی
  - با چالش مواجه شدن دوام هویت فرهنگی
- (۱) پدید آمدن عقاید و ارزش‌های مشترک در میان مردم - مهم و مورد پذیرش بودن عقاید و ارزش‌های هویت فرهنگی در میان اعضای جهان اجتماعی - از دست رفتن اهمیت و اعتبار عقاید و ارزش‌های هویت فرهنگی نزد اعضای جهان اجتماعی
- (۲) شکل‌گیری هویت فرهنگی در پرتو هویت اجتماعی جهان اجتماعی - مهم و مورد پذیرش بودن عقاید و ارزش‌های هویت فرهنگی در میان اعضای جهان اجتماعی - از دست رفتن اهمیت و اعتبار عقاید و ارزش‌های هویت فرهنگی نزد اعضای جهان اجتماعی
- (۳) پدید آمدن عقاید و ارزش‌های مشترک در میان مردم - به رسمیت شناختن عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد جهان اجتماعی - در برابر انواع هویت‌های اجتماعی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های هویت فرهنگی
- (۴) شکل‌گیری هویت فرهنگی در پرتو هویت اجتماعی جهان اجتماعی - به رسمیت شناختن عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد جهان اجتماعی - در برابر انواع هویت‌های اجتماعی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های هویت فرهنگی

۱۱- به چه دلیل ممکن است هویت اجتماعی افراد مورد تشویق جامعه قرار بگیرد و علل بیرونی تعارض فرهنگی پیامد چه چیزی است؟

- (۱) تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر
- (۲) تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است - ارتقای موقعیت اجتماعی بخشی از افراد جامعه
- (۳) از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود - ارتقای موقعیت اجتماعی بخشی از افراد جامعه
- (۴) از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر

۱۲- امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهای جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی جوامع، چه موقعیت دوگانه‌ای را ایجاد کرده‌اند؟

- (۱) از یک طرف باعث ایجاد مهم‌ترین منازعه هویتی در سطح جهان، با بستر رسانه و فضای مجازی شده است و از طرف دیگر باعث شده است تا عقاید و ارزش‌های جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در عرض هم و البته با کمیت و کیفیت نابرابر در دسترس همه افراد قرار گیرند.
- (۲) از سویی تعامل فرهنگی را از سطح محققان و تولیدکنندگان فرهنگی به عمومی کاربران و مصرف‌کنندگان فرهنگی منتقل کرده است و از سوی دیگر تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند.
- (۳) از سویی باعث شده است تا عقاید و ارزش‌های جهان‌های اجتماعی توحیدی، اسطوره‌ای و دنیوی در عرض هم و البته با کمیت و کیفیت نابرابر در دسترس همه افراد قرار گیرند و از سوی دیگر تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند.
- (۴) از یک طرف تعامل فرهنگی را از سطح محققان و تولیدکنندگان فرهنگی به عموم کاربران و مصرف‌کنندگان فرهنگی منتقل کرده است و از طرف دیگر باعث ایجاد مهم‌ترین منازعه هویتی در سطح جهان با بستر رسانه و فضای مجازی شده است.

۱۳- هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام مفهوم، اشاره دارد؟

- از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی دیگر
  - فراموشی هویت خود در مواجهه با فرهنگ دیگر
  - ممانعت عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان
  - مرعوب شدن جوامع غیرغربی در برابر قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب
- (۱) از خودبیگانگی تاریخی - از خودبیگانگی فطری - خودباختگی فرهنگی - غرب‌زدگی
- (۲) خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی فطری - از خودبیگانگی تاریخی - غرب‌زدگی
- (۳) خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی تاریخی - از خودبیگانگی فطری - غرب‌زدگی
- (۴) از خودبیگانگی فطری - خودباختگی فرهنگی - خودباختگی تاریخی - از خودبیگانگی تاریخی

۱۵- پاسخ سوالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ویژگی مشترک جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی چیست؟
  - هویت حقیقی جهان اجتماعی به چه معناست؟
  - جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، چه حاصلی دارند؟
- (۱) به آرامش نرسیدن فطرت آدمی - حالتی است که اعضای جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند - انسان را به عصیان و اعتراض وامی‌دارند.
- (۲) رساندن انسان به خودآگاهی - حالتی که اعضای جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند - تصویری که از انسان ارائه می‌دهند، سرابی از حقیقت است.
- (۳) ارائه تصویری سراب‌گونه از حقیقت به آدمی - حالتی که واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی مطابق حق باشند - سبب خودباختگی انسان نسبت به هویت تاریخی خود می‌شود.
- (۴) بیگانه کردن آدمی از حقیقت خود و جهان - حالتی که واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی مطابق حق باشند - مانع می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری درست از عالم و آدم برسند.

۱۶- با توجه به ویژگی‌های انواع تحولات فرهنگی، کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب (الف، ب، ج و د) کامل می‌کند؟

نوع تحول	جامعه جاهلی به جامعه نبوی	جامعه نبوی به جامعه اموی
ویژگی‌ها	الف	ج
	ب	د

- (۱) فرهنگی که گرفتار تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد - فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق باشد - جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد.
- (۲) فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق باشد - فرهنگی که گرفتار تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد - جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد.
- (۳) فرهنگی که گرفتار تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد - جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد - اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق باشد - جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد.
- (۴) فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق باشد - جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد - فرهنگی که گرفتار تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد - جهت تغییرات به سوی فرهنگ باطل باشد.

۱۷- کدام یک از عبارت‌های زیر به ویژگی «از خودبیگانگی تاریخی» اشاره دارد و کدام جهان اجتماعی، انسان‌ها را دچار بیگانگی از حقیقت خود و حقیقت جهان می‌کند؟ (به ترتیب)

- (۱) جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند - جوامع سکولار و دنیوی
- (۲) جهان‌های اجتماعی‌ای که مانع رسیدن انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم می‌شوند - جوامع مشرکانه‌ی اساطیری
- (۳) جهان‌های اجتماعی‌ای که فطرت آدمی در آن‌ها به آرامش نمی‌رسد و دچار اضطراب می‌شود - جوامع دنیوی و معنوی
- (۴) جوامعی که آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کنند - جوامع خودباخته‌ی غیرغربی

۱۸- کدام گزینه در ارتباط با تعامل جهان اسلام با جهان‌های دیگر نادرست است؟

- (۱) جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر، زمینه‌ی تحولات هویتی آن‌ها را پدید آورد. بسیاری از فرهنگ‌ها در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به آن ملحق شدند.
- (۲) جهان اسلام در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن، هویت جدیدی به دست آورد و بدون ملحق شدن به جهان اجتماعی مقابل دچار تحولات هویتی شد.
- (۳) جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و به تناسب جهان‌شناسی توحیدی خود در دانش‌های مختلف آن‌ها دخل و تصرف کرد و عناصر اساطیری و مشرکانه‌ی آن‌ها را نپذیرفت.
- (۴) جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، با حفظ هویت فرهنگی خود به تعامل با آن‌ها پرداخت و به همین دلیل عناصر سازگار با هویت خود را از آن‌ها گرفت و در موارد مورد نیاز، به بازسازی آن عناصر پرداخت.

۱۹- به ترتیب پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر کدام‌اند؟

- دخل و تصرف جهان اسلام در دانش‌های مختلف یونان و روم بر چه اساسی بود؟
- از دیدگاه قرآن کریم، فراموشی انسان از خود پیامد چیست؟
- در چه صورتی دوام هویت فرهنگی جهان اجتماعی با چالش‌هایی مواجه می‌شود؟
- (۱) جهان‌شناسی توحیدی - فراموش کردن عالم - عدم پذیرش آن توسط اعضای جهان اجتماعی
- (۲) انسان‌شناسی توحیدی - فراموش کردن خداوند - از سوی افراد پذیرفته شود، اما به رسمیت شناخته نشود.
- (۳) جهان‌شناسی توحیدی - فراموش کردن خداوند - اهمیت و اعتبار عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی نزد اعضای جهان اجتماعی از دست برود.
- (۴) معرفت‌شناسی توحیدی - فراموش کردن عالم - عدم توان مقاومت هویت فرهنگی جهان اجتماعی در برابر عقاید و ارزش‌های ناسازگار

۲۰- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- به جایگاهی که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد، چه می‌گویند؟
- کدام مورد برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه‌ی زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد؟
- در جوامع فئودالی غربی، به طبقه‌ای از مردم که هویت منفی و پست داشته و از نظر قانونی از هیچ اعتباری برخوردار نبود، چه می‌گفتند؟
- به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، چه می‌گویند؟
- (۱) تحرک اجتماعی - جهان اجتماعی - طبقه‌ی رعیت - کثروی اجتماعی
- (۲) تحرک اجتماعی - هویت فرهنگی - طبقه‌ی رعیت - تنبیه و مجازات
- (۳) موقعیت اجتماعی - جهان اجتماعی - طبقه‌ی سوم - کثروی اجتماعی
- (۴) موقعیت اجتماعی - هویت فرهنگی - طبقه‌ی سوم - مجازات

۲۱- هر یک از موقعیت‌های زیر، به ترتیب بیانگر کدام یک از انواع تحرک اجتماعی می‌باشد؟

- وقتی شهردار یک شهر، استعفا داده و به عنوان یک کارمند عادی، به کارش ادامه می‌دهد.
- در صورتی که شغل جدید، موقعیت اجتماعی فرد را تغییر ندهد و به بخش دیگر اداره منتقل شود.
- وقتی مدیر مدرسه‌ای به سمت مدیر کل آموزش و پرورش استان منصوب شود.
- (۱) نزولی - افقی - صعودی
- (۲) درون‌نسلی - نزولی - افقی
- (۳) نزولی - نزولی - صعودی
- (۴) میان‌نسلی - نزولی - افقی

۲۲- کدام گزینه فرآیند ملحق شدن یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر ← بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند ← به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند ← دچار تحولات هویتی می‌شود ← در مسیر تحولات هویتی، هنجارها و نمادهای دیگری را قبول کند ← به جهان اجتماعی مقابل ملحق می‌شود.
- (۲) جهان اجتماعی در مسیر تحولات هویتی ← ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی را قبول کند ← به مرور زمان به عقاید و ارزش‌های خود پشت کند ← دچار تحولات هویتی می‌شود ← عقاید و ارزش‌های خود را حفظ می‌کند ← در صورت لزوم تغییرات لازم را در آن‌ها پدید می‌آورد ← به جهان اجتماعی مقابل ملحق می‌شود.
- (۳) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر ← بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند ← دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند ← به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند ← تحولات هویتی می‌یابد ← جهان اجتماعی در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند ← به جهان اجتماعی مقابل ملحق می‌شود.
- (۴) جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر ← با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود ← با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و دادوستد داشته باشد ← در محدوده‌ی هنجارها و شیوه‌ی زندگی عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد ← در صورت لزوم تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد ← به جهان اجتماعی دیگر ملحق می‌شود.

۲۳- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر را می‌گویند.
- جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.
- ما با شناخت آن، دریاره‌ی فرد اطلاعاتی به دست می‌آوریم.
- با گذر زمان، افراد به گونه‌ای فعال با آن برخورد می‌کنند و هویت اکتسابی خود را به دست می‌آورند.
- (۱) تحرک اجتماعی - موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی - هویت اجتماعی جدید
- (۲) تحرک اجتماعی - موقعیت اجتماعی - موقعیت اجتماعی - محیط اجتماعی
- (۳) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی - هویت اجتماعی - هویت انتسابی
- (۴) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی - محیط اجتماعی - پایگاه اجتماعی جدید

۲۴- جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر، زمینه‌ی ..... آن‌ها را پدید آورد. بسیاری از فرهنگ‌ها همانند ..... در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به آن ملحق شدند. جهان غرب، طی ..... پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی از ..... بدون این‌که به جهان اسلام ببیند، ..... پیدا کرد.

- (۱) تحولات هویتی - مصر و ایران - جنگ‌های صلیبی - لایه‌های فرهنگ اسلامی - تحولات هویتی
- (۲) دگرگونی فرهنگی - مصر و ایران - دوران استعمار - عناصر عقلی مسلمانان - تحولات هویتی
- (۳) دگرگونی فرهنگی - مصر و ایران - دوران استعمار - عناصر عقلی مسلمانان - تحولات هویتی
- (۴) تحولات هویتی - یونان و روم - جنگ‌های صلیبی - عناصر عقلی مسلمانان - بحران هویت

۲۵- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر با کدام مفاهیم در ارتباط هستند؟

- در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.
- عاملی است که متفکران اجتماعی را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی یک جهان اجتماعی، تشویق می‌کند.
- هنگامی رخ می‌دهد که عقاید و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند.
- تا زمانی دوام می‌آورد که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن، مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد.

- (۱) تعارض فرهنگی - تحولات هویتی جهان اجتماعی - دگرگونی هویت فرهنگی - هویت خانوادگی افراد
- (۲) بحران هویت - کاستی و خلأ معنوی - تزلزل فرهنگی - هویت فرهنگی
- (۳) تعارض فرهنگی - کاستی و خلأ معنوی - تحول فرهنگی - تغییرات هویتی
- (۴) بحران هویت - تحولات هویتی جهان اجتماعی - تعارض فرهنگی - هویت اجتماعی افراد

۲۶- پیامد و نتیجه‌ی هر یک از عبارات‌های زیر، به کدام مورد منجر می‌شود؟

- جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنا از خودبیطانگی گرفتار می‌شوند.
- عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود.
- جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند و به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند.

- بسیاری از جوامع غیرغربی در رویارویی با جهان غرب مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند.
- (۱) از خودبیطانگی تاریخی - از خودباختگی فرهنگی - تزلزل فرهنگی - خودباختگی فرهنگی
- (۲) از خودبیطانگی تاریخی - از خودبیطانگی حقیقی - تحولات هویتی - خودباختگی فرهنگی
- (۳) بحران هویت جهان اجتماعی - از خودبیطانگی تاریخی - تزلزل فرهنگی - دادوستد فرهنگی
- (۴) بحران هویت جهان اجتماعی - از خودبیطانگی فطری - تحولات هویتی - دادوستد فرهنگی

۱۴- هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی
- تسری ناسازگاری به عقاید و ارزش‌ها
- ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود
- (۱) تزلزل فرهنگی - تحول فرهنگی - تحول فرهنگی
- (۲) تزلزل فرهنگی - تزلزل فرهنگی - تحول فرهنگی
- (۳) تحول فرهنگی - تحول فرهنگی - بحران هویت
- (۴) تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی - بحران هویت

۲۷- به جایگاهی که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد، ..... می‌گویند. مدیر یک اداره، هنگامی که از مدیریت عزل می‌شود و به صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد، ..... دارد، زمانی که وزیری توسط نمایندگان مجلس استیضاح و از مقامش برکنار می‌شود، ..... دارد، وقتی کارگر ارخانه‌ای، پس از ادامه‌ی تحصیل در رشته‌ی مهندسی به عنوان مدیرعامل کارخانه انتخاب می‌شود، ..... را تجربه کرده است.

- ۱) تحرک اجتماعی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی افقی - تحرک اجتماعی صعودی
- ۲) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی صعودی
- ۳) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی افقی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی افقی
- ۴) تحرک اجتماعی - تحرک اجتماعی افقی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی افقی

۲۸- به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر، ویژگی کدام جهان یا جامعه است؟

- هویت‌های دینی و معنوی افراد، نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد و فعالیت‌های آشکارکننده‌ی هویت دینی افراد، منع می‌شوند.
- در این جهان، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه‌ی آنها با زمین بستگی داشت، به طوری که برخی ارباب و برخی رعیت بودند.
- جامعه‌ای که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد، صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد.

- ۱) جوامع اساطیری - جوامع فئودالی غربی - جوامع سرمایه‌داری - جوامع معنوی
- ۲) جهان متجدد - جوامع دنیوی و سکولار - جهان جدانژادی - جوامع دنیوی و سکولار
- ۳) جوامع سرمایه‌داری - جوامع دنیوی و سکولار - جهان سوسیالیستی - جهان اساطیری
- ۴) جهان سکولار - جوامع فئودالی غربی - جوامع آپارتاید - جهان دینی و معنوی

۲۹- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- پذیرش معیار ارزیابی گروه‌های مختلف براساس مفید بودن یا نبودن توسط عموم مردم، به پیدایش کدام فرهنگ منجر شد؟
- افراد در بدو تولد، هویت خود را به صورت انفعالی به دست می‌آورند، وقتی با گذر زمان و به گونه‌ای فعال با محیط اجتماعی برخورد می‌کنند، چه هویتی به دست می‌آورند؟
- کدام جهان یا جوامع، حول ارزش‌های دنیوی و این جهانی شکل می‌گیرد و تحرک اجتماعی را در محدوده‌ی همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد؟
- تغییرات هویتی چه زمانی موقعیت اجتماعی فرد و بخشی از افراد جامعه را ارتقا بخشیده و مورد تشویق جامعه شده و به نوآوری منجر می‌شود؟
- ۱) فرهنگ صرفه‌جویی - هویت انتسابی - جهان اساطیری - وقتی در چارچوب مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
- ۲) فرهنگ مصرف‌گرایی - هویت اکتسابی - جوامع فئودالی غربی - وقتی از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر رود.
- ۳) فرهنگ فایده‌گرایی - هویت اکتسابی - جهان سکولار - وقتی در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد.
- ۴) فرهنگ اکتسابی - هویت انتسابی - جوامع سکولار و دنیوی - وقتی با عقاید و ارزش‌های جامعه در تقابل باشد.

۳۰- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- الف) قرآن کریم، فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.
  - ب) جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، دچار از خودبیگانگی فطری می‌شوند.
  - ج) جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، با حفظ هویت فرهنگی خود به تعامل با آنها پرداخت.
  - د) اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود.
- ۱) ص - غ - ص - غ   ۲) غ - ص - ص - ص   ۳) ص - غ - ص - ص   ۴) غ - غ - ص - غ

درس چهاردهم هویت ایرانی (۲) (...)

این درس را شما با همکاری دبیرتان و با هدایت و نظارت ایشان بنویسید و به آدرس دفتر تألیف کتاب‌های درسی برای ما نیز ارسال کنید. در ارزشیابی مستمر و پایانی کتاب حاضر، از محتوای این درس آزمون به عمل می‌آید.

اهداف و شایستگی‌های درس

می‌دانید که هر درسی اهدافی دارد. برخی اهداف موردنظر این درس ارائه شده است. شما نیز بنابه نیاز خود و منطقه‌ای که در آن قرار دارید، مواردی اضافه کنید و برای تحقق و تأمین این اهداف، این درس را بنویسید.

انتظار می‌رود دانش‌آموز با مشارکت در موقعیت‌های یاددهی - یادگیری این کتاب شایستگی‌های زیر را کسب نماید:

۱- خانواده مطلوب و ویژگی‌های آن را توصیف کند و به نقد و ارزیابی گروه‌های خانوادگی موجود بپردازد. برای معرفی خانواده مطلوب از معیارهای «هویت تاریخی خانواده» در ایران و «هویت فطری خانواده» کمک بگیرد.

۲- نقش گروه‌های خانوادگی در هویت‌یابی افراد و نقش نهاد خانواده در هویت‌یابی ایران را توضیح دهد و نشان دهد که امروزه، نهاد خانواده یکی از مهم‌ترین عوامل تمایز جامعه ما از جوامع غربی است.

۳- حقوق و تکالیف خود را در خانواده به خوبی بشناسد و برای بهبود عملکرد خانواده‌ای که اکنون در آن زندگی می‌کند و خانواده‌ای که خود در آینده تشکیل خواهد داد آگاهی و انگیزه لازم و کافی پیدا کند.

۴- کارکردهای مختلف خانواده به ویژه دو کارکرد «انتقال فرهنگ» و «پرورش محبت و مودت میان انسان‌ها و جوامع» را بشناسد و با استفاده از ابزار و رسانه‌های مناسب اهمیت این کارکردها را برای دیگران تشریح کند.

.....۵-

.....۶-

در نگاه اول، خانواده، خیلی ساده به نظر می‌آید ولی وقتی در آن تأمل کنیم به پیچیدگی و عمق آن پی می‌بریم. صاحب‌نظرانی که خانواده را یاخته (سلول) جامعه می‌دانند، معتقدند هرچه در جامعه وجود دارد در خانواده نیز وجود دارد. جدول صفحه بعد، ابعاد و مؤلفه‌های مختلف خانواده را نشان می‌دهد. معرفی این ابعاد و مؤلفه‌ها از دو نظر برای مطالعه و بررسی نهاد خانواده و نوشتن درس به شما کمک می‌کند. از سویی نشان می‌دهد که خود خانواده چه ابعاد و مؤلفه‌هایی دارد که در مطالعه و بررسی خانواده باید به آنها توجه داشت و از سوی دیگر چگونگی ارتباط خانواده را با سایر نهادهای اجتماعی نشان می‌دهد.

در کلاس، به گروه‌های دو یا سه نفره تقسیم شوید و با نظارت و راهنمایی دبیر خود، هر گروه یکی از ابعاد خانواده را برای مطالعه و بررسی انتخاب کنید. ابتدا با مراجعه به اعضای خانواده، آشنایان، کارشناسان در دسترس و سپس با جست‌وجو در منابع و محتواهای مکتوب در مورد آن بُعد و مؤلفه‌هایش، اطلاعات جمع‌آوری کنید و در کلاس به اشتراک بگذارید تا دیگران نیز نظراتشان را در قالب نقد و ارزیابی مطرح نمایند. با اصلاح و تکمیل اطلاعات جمع‌آوری شده، مطالب زیادی درباره خانواده در اختیار خواهید داشت؛ حالا باید برای سازماندهی این اطلاعات و نوشتن درس هم‌اندیشی کنید، مثلاً ببینید آیا می‌توانید میان اهداف درس و مطالبی که در اختیار دارید ارتباط برقرار کنید؟

مؤلفه‌ها	ابعاد
سلامت جسمی - امید به زندگی - سلامت روانی - اوقات فراغت، نشاط و ورزش - تغذیه و تندرستی - بهره‌مندی از خدمات سلامت (خدمات بهداشتی و درمانی)	سلامت
اشتغال - مسکن - تأمین اجتماعی - درآمد و هزینه - دسترسی به خدمات حمایتی	اقتصاد، معیشت، امور رفاهی و مسکن
فعالیت‌ها و ارتباطات والدین / فرزندان / خویشاوندان / دوستان - نقش‌های مادری، پدری، همسری و فرزندی - حمایت اعضای خانواده از یکدیگر و تکریم سالمندان و فقدان خشونت - رضایت - اعتماد - مشارکت و مسئولیت‌پذیری	روابط و مناسبات خانوادگی و خویشاوندی
آموزش‌های رسمی - آموزش‌های غیررسمی - مشاوره - رسانه‌ها و سواد رسانه‌ای (سواد مجازی)	آموزش، مشاوره و اطلاع‌رسانی
قداست خانواده - آگاهی و باور دینی - ارزش‌های اخلاقی - رفتارهای دینی	دین و ارزش‌های اخلاقی
مشارکت در عرصه اقتصادی - مشارکت در عرصه اجتماعی، فرهنگی و محیط‌زیست - مشارکت در عرصه سیاسی و دفاعی	مشارکت خانواده در امور جامعه
بیکاری و فقر - طلاق - اعتیاد - رفتارهای ضد ارزش در جامعه اسلامی - تهاجم فرهنگی غرب	موانع، ناهنجاری‌ها و آسیب‌ها
فرزندآوری و بعد خانوار - پرورش شخصیت و هویت فرزندان - تربیت اسلامی فرزندان - زمینه‌سازی برای رشد و شکوفایی استعدادهای فرزندان - تأمین آینده فرزندان	فرزندآوری، تربیت و تأمین آینده فرزندان
قوانین و روبه‌های قضایی - حکمیت (داوری و حل و فصل اختلافات) - امنیت - عدالت حقوقی	نظام حقوقی خانواده
همسریابی و همسرگزینی - ترویج و تسهیل ازدواج - نگرش به ازدواج	تشکیل خانواده